

REVISORSEXAMEN

Del II

Maj 2007

© Revisorsnämnden 2007

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	28-29 maj 2007
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som skall lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift

Poäng

3. Takpannor AB	28
4. K A IT-konsult AB	22

Lycka till!

3. Takpannor AB (28 poäng)

Bakgrund

Takpannor AB (publ) är noterat på Stockholmsbörsen sedan 1999 och tillverkar betongpannor för tak. Takpannor AB är ett holdingbolag. Bolaget har två dotterföretag i Sverige, Takpannor Sverige AB och Nockpannan AB, samt ett dotterföretag vardera i Polen, Ungern och Italien. Samtliga dotterföretag tillverkar de produkter koncernen säljer. De utländska dotterföretagen säljer produkterna på de syd- och östeuropeiska marknaderna, medan Takpannor Sverige AB ansvarar för försäljningen på de nordiska och nordeuropeiska marknaderna.

Nedan framgår finansiell information för koncernen för räkenskapsåret 2006 (belopp i mnkr).

	Omsättning	Resultat efter finansnetto	Eget kapital	Antal anställda
Takpannor AB (publ)	10	1	156	2
Takpannor Sverige AB	987	87	417	325
Nockpannan AB	40	7	19	12
Takpannor Polska sp.z.o.o.	45	2	6	32
Takpannor Hungary Kft	218	8	21	183
Takpannor Italia Srl.	<u>267</u>	<u>11</u>	<u>72</u>	<u>96</u>
	1 567	116	691	650
Elimineringar	<u>-55</u>	<u>-4</u>	<u>-44</u>	
Koncernen	1 512	112	647	650

Din byrå är revisor i samtliga bolag inom koncernen förutom i det polska bolaget som revideras av en liten lokal revisionsbyrå. Du är huvudansvarig revisor i moderföretaget sedan 2004.

Koncernen tillämpar IFRS och räkenskapsåret är kalenderår.

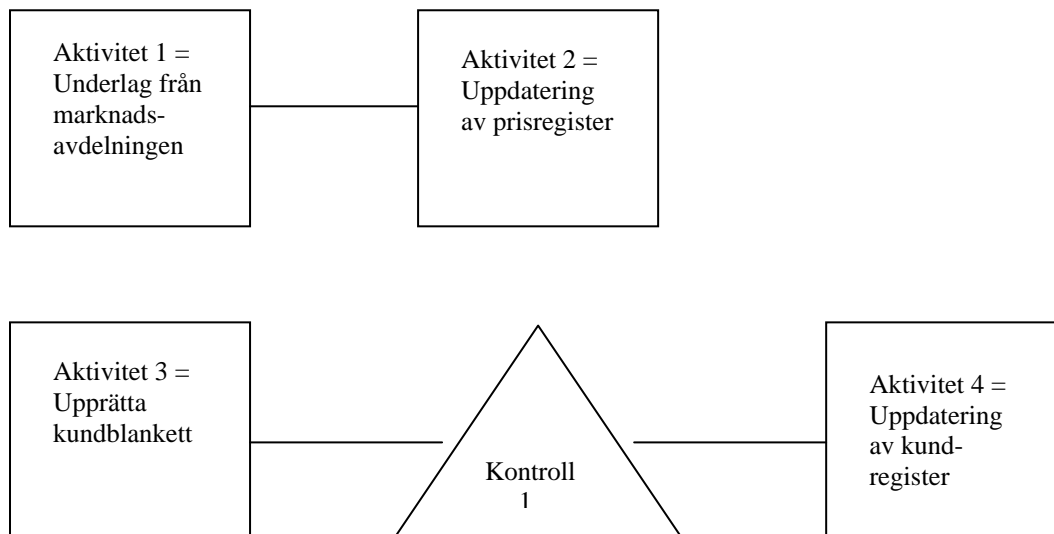
Deluppgift 3.1

Du är på ett par dagars revisionsbesök hos dotterföretaget Takpannor Sverige AB för att genomföra årets löpande revision. I årets löpande revision avser du bland annat att göra en genomgång av bolagets inköps- och faktureringsrutiner.

Bolagets väsentligaste rutiner finns dokumenterade i dess ekonomihandbok. Enligt erhållen information från bolagets redovisningschef tredubblades antalet kreditfakturer under räkenskapsåret 2006 jämfört med tidigare år beroende på felaktiga priser och/eller felaktiga kunduppgifter.

Mot bakgrund av den kraftiga ökningen av kreditfakturer bestämmer du dig för att göra en fördjupad granskning av rutinerna kring förändringar i pris- och kunduppgifter i

faktureringsystemet. Granska nedanstående rutinbeskrivning och lämna konstruktiva förslag till eventuellt nya kontroller och/eller åtgärder som kan vidtas för att förstärka den interna kontrollen. (A = aktivitet, K = kontroll)

Ekonomiavdelningen utgörs av totalt nio personer inklusive ekonomi- och redovisningschef och alla har elektronisk behörighet att registrera ändringar i både pris- och kundregister i faktureringsystemet.

- A.1 Ekonomiassistent Eva Larsson erhåller blanketten, ”Uppdatering av priser/artiklar”, från marknadsavdelningen. Om blanketten inte är attesterad av marknadschefen kontaktar Eva marknadschefen för att få en attest.
- A.2 Eva uppdaterar priserna och lägger till och tar bort artiklar i faktureringsystemet enligt blanketten. Efter registreringen signerar Eva blanketten och arkiverar denna i en pärm i kronologisk ordning.
- A.3 När bolaget erhåller en ny kund eller får uppdaterade uppgifter från kunden upprättas blanketten, ”Ny/uppdaterad kundinformation”. En av bolagets ordermottagare upprättar denna blankett och skickar sedan denna vidare till Per Svensson på kundreskontra.
- K.1 Per kontrollerar att alla erforderliga uppgifter är korrekt ifyllda och attesterar sedan blanketten. Om någon uppgift saknas kontaktar Per kunden för komplettering. Blanketten överlämnas sedan till Eva för registrering.
- A.4 Eva registrerar uppgifterna i faktureringsystemet enligt den attesterade blanketten och arkiverar denna i en pärm i kronologisk ordning.

Uppgift (8 p)

Vad ser du för möjligheter att förstärka den interna kontrollen i bolagets rutiner avseende förändringar i pris- och kunduppgifter i faktureringsystemet? Ange två förbättringsförslag.

Deluppgift 3.2

Du har nu avslutat din revision för moderföretaget och koncernen och ska avge revisionsberättelse. Följande tre noteringar kvarstår efter genomförd slutrevision:

- Bolaget har inte fått rapportering per 2006-12-31 från det polska dotterföretaget. Dess ekonomichef har hastigt blivit allvarligt sjuk och det finns ingen annan som kan rapportera. På moderföretaget har man hanterat problemet genom att använda november månads rapporterade siffror och räknat upp dem med budgeterade siffror för december för att få uppskattade siffror per 2006-12-31 att ta in i koncernredovisningen. Någon revisionsrapport har ej erhållits från den polska revisionsbyrån.
- Verkställande direktören har i december 2006 ingått ett bindande avtal om förvärv av ett norskt företag. På styrelsemöte i januari 2007 redogör VD för grunderna för förvärvet. Han hade varit på besök i Norge och blivit varse att detta mycket intressanta företag var på väg att bli uppköpt av Takpannors värsta konkurrent. De norska ägarna såg hellre Takpannor AB som sitt nya moderbolag, då företagskulturen stämde bättre överens. VD hade noggrant studerat prognoserna för detta etablerade företag och framtiden såg lysande ut. Eftersom det inte var något styrelsemöte inplanerat innan beslut behövde fattas, tog VD beslutet att skriva förvärvsavtal och informera styrelsen om förvärvet på kommande styrelsemöte. VD var övertygad om att styrelsen skulle ställa sig bakom detta beslut.

Enligt bolagets VD-instruktion ska förvärv av dotterföretag beslutas av styrelsen. Förvärvet är dock juridiskt bindande för företaget. Efter debatt på styrelsemötet anser två av fem styrelseledamöter att VD överträtt sina befogenheter och godkänner inte avtalet. Dessa ledamöter ifrågasätter inte de affärsrättsliga skälen till förvärvet, men menar att styrelsen hade kunnat informeras via telefon, mail eller på annat sätt innan avtalet skrevs på.

- Dotterföretaget Takpannor Hungary Kft har fått ett skadeståndskrav på 40 mnkr. Dotterföretagets VD vill inte reservera för detta krav, då han anser det vara helt utan grund. Dotterföretagets revisor har ännu inte tagit ställning i frågan. Du har fått ett utlåtande från koncernens jurist, vars uppfattning är att skadeståndskravet är befogat. Du delar denna bedömning. Koncernredovisningen har därför justerats med en reservering för hela skadeståndskravet. Om det ungerska dotterföretaget blir betalningsskyldigt för skadeståndskravet, kommer det att vara på obestånd. Moderföretaget har en fordran på det ungerska dotterföretaget, bokförd till 30 mnkr. Moderföretagets bokförda värde på aktierna i dotterföretaget uppgår till 0 kr.

Uppgift (12 p)

Redogör för dina ställningstaganden inför upprättandet av revisionsberättelse och utforma ett förslag till revisionsberättelse för moderföretag och koncern. Använd bifogad mall för revisionsberättelse. Bortse från eventuella skatteeffekter.

Deluppgift 3.3

Under år 2001 levererade Takpannor Sverige AB betongpannor utan mellanhänder till bygget av ett större småhusområde på Hisingen. Vintern 2007 inleddes med kraftiga regn och därefter sträng kyla. Detta fick till följd att stora mängder betongpannor på husen först blivit genomfuktade och sedan frusit sönder. Anledningen förmodas vara att bolaget under åren 2000 och 2001 använde betong från en tillfällig leverantör för vissa partier som tillverkades dessa år. Det har visat sig att leverantören kände till att denna typ av betong ej lämpar sig för användning i norra Europas bistra klimat. Om detta sade leverantören dock inget till Takpannor AB. Takpannor AB har mottagit en reklamation från företrädare för de boende i småhusområdet och var i april 2007 på platsen och besiktigade taken. Härvid konstaterades att cirka hälften av takpannorna har skador i varierande omfattning.

Takpannor AB lämnar fem års garanti mot fabriktionsfel på sina betongpannor. Generellt har denna tidsgräns tillämpats generöst. I praktiken innebär det att Takpannor AB kommer att byta ut samtliga takpannor i småhusområdet. Detta kommer att ske under hösten 2007. Kostnaden för byte av takpannor uppgår till 5 mnkr.

Bolaget vet även att ytterligare leveranser för ungefär 20 mnkr från de undermåliga partierna har skett till kunder i Sverige och Finland. Eftersom bolaget förväntar sig reklamationer även avseende dessa leveranser, och avser byta även dessa takpannor under året, har bolaget vänt sig till betongleverantören med krav på ersättning och hot om stämning. Takpannor AB har i förhandlingar med betongleverantören fått en bekräftelse på att leverantören, i hopp om att slippa stämning, kan tänka sig att utge en ersättning. Beloppet är ännu ej preciserat och avtal har inte slutits.

Uppgift (8 p)

Hur ska nedanstående händelser redovisas i delårsrapporten för andra kvartalet 2007?

- a. Åtagandet att byta ut takpannorna i småhusområdet.
- b. Åtaganden avseende förväntade reklamationer.
- c. Ersättning från leverantören.

4. K A IT-konsult AB (22 poäng)

Bakgrund

Knut Andersson är 61 år och har sedan 1991 varit IT-chef på ett medelstort handelsföretag i pappersbranschen. Knut har sedan flera år funderat på att sluta sin anställning vid 61 års ålder och utnyttja möjligheten att göra förtida uttag av pensionen och eventuellt starta egen verksamhet som datakonsult. Vid diskussioner med arbetsgivaren har parterna kommit överens om villkoren för Knuts avgång och han gjorde sin sista arbetsdag den 31 januari 2007.

Deluppgift 4.1

Eftersom du är den enda revisor Knut känner till, har han kontaktat dig och berättat om planerna att starta egen verksamhet. Ni bokar ett möte och Knut inleder mötet med att fråga dig om vilka skillnader som finns mellan att driva konsultverksamhet i handelsbolag, kommanditbolag respektive aktiebolag.

Uppgift (6 p)

Vilka skillnader föreligger avseende kapitalinsats och ekonomisk risk/ansvar för bolagsmän i handelsbolag och kommanditbolag respektive aktieägare i aktiebolag?

Deluppgift 4.2

Efter moget övervägande beslutade sig Knut för att bedriva sin konsultverksamhet i aktiebolagsform. Bolaget K A IT-konsult AB bildas med ett aktiekapital om 100 tkr. Knut äger samtliga aktier i bolaget, är den ende styrelseledamoten och bolaget har valt dig till revisor. För att behålla sin "frihet" är han fast besluten att arbeta ensam i bolaget och inte ha några anställda. Konsultverksamheten har startats och därmed också flödet av fakturor – både till kunder och från leverantörer. Knut är bra på datorer och it-relaterade frågor samt projektledning och administration. Redovisning, skatt och bokföring är dock inte hans starka sida och han tycker att man ska arbeta med det man är bäst på. Därför har han gjort en lista över arbetsuppgifter som han behöver ha hjälp med.

Deklarationsombud för skattedeklarationer (moms och sociala avgifter)

Avstämningar

Biträde med bokslut och årsredovisning

Upprättande av inkomstdeklaration för bolaget och för Knut privat

Alla ovan nämnda arbetsuppgifter ligger inom din byrås kompetensområde.

Uppgift (6 p)

Kommentera vilka av ovanstående uppgifter du eller någon kollega på byrån kan biträda med. Bortse från krav på uppdragsbrev i svaret.

Deluppgift 4.3

Knut har varit aktiv och K A IT-konsult AB har fått flera uppdrag. Uppdragen består i:

- projektledning två till tre dagar i veckan innefattande i stort sett identiska arbetsuppgifter som de Knut hade som anställd hos den tidigare arbetsgivaren. Arbetet utförs i den tidigare arbetsgivarens lokaler och ersättning utgår per timme enligt löpande räkning.
- ett par andra uppdragsgivare, totalt cirka två dagar i veckan, samt
- uppdrag som styrelseordförande i ett mindre it-företag. Styrelseuppdraget är arvoderat med 5 000 kronor per månad.

Uppgift (6 p)

Bedöm inkomstskattemässiga konsekvenser för bolaget och Knut kring dessa tre uppdragskategorier?

Deluppgift 4.4

När periodbokslutet per 31 maj 2007 upprättas konstateras att resultatet för perioden sedan bolagsbildningen i början av februari uppgår till -70 tkr. Därmed är bolaget aktiekapital förbrukat till mer än hälften. Anledningen till det negativa resultatet är dels kostnader i samband med etablering av verksamheten, men också att starten för ett av uppdragen fördröjts.

Uppgift (4 p)

Vilka aktiebolagsrättsliga konsekvenser uppstår med anledning av att aktiekapitalet delvis är förbrukat?